

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/152/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200439
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8818200439.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. V., I. XXX/XX, zast. Mgr. Matúšom Mackom, advokátok AK Karpatská 804/10, Svidník, proti žalovanému: Endepro, s.r.o., v likvidácii, Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2, IČO: 35 805 731, zast. RR Legal Corp, s.r.o. so sídlom Humenskej nám. 4, 851 07 Bratislava, IČO: 46 789 634, substitučne zast. Mgr. Ivana Hodálová, advokátska kancelária so sídlom AK Dunajská 48, 811 08 Bratislava, IČO: 50 057 367, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4Csp/18/2018-127 zo dňa 09.07.2018 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie vo výroku II., ktorým bolo rozhodnuté, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému Endepro, s.r.o. v likvidácii, so sídlom Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2, IČO 35 805 731, povinnosť pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia vo vzťahu k žalobcovi B. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX/XX, XXX XX L., zložiť do úschovy na Okresnom súde Vranov nad Topľou peňažnú sumu vo výške 710,-- Eur do 7 dní od doručenia tohto uznesenia.

2. Vo výroku II. vyslovil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o vydanie bezdôvodného obohatenia 122,58 € a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré je vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 4Csp/18/2018.

3. Vyslovil, že o nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

4. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 324 ods. 1; 325 ods. 1 písm. b); 326 ods. 1, 2; 328 ods. 1; 329 ods. 1; 333 Civilného sporového poriadku.

5. Konštatoval, že mal za preukázané, že tu existuje dôvodná obava, že budúca exekúcia nároku prípadne úspešného žalobcu bude zmarená, a to vzhľadom na vyhlásenia samotného žalovaného, ktorý už od konca roka 2015 neposkytuje žiadne úvery a pôžičky a výrazne obmedzil svoju podnikateľskú činnosť. Žalovaný poskytol oficiálne vyjadrenie, podľa ktorého: „Od 18. decembra 2015 vzhľadom k legislatívnym zmenám týkajúcich sa poskytovania spotrebiteľských úverov pozastavil poskytovanie nových úverov. Po dôkladnom posúdení dopadu zmien na jeho podnikanie sa rozhodol ukončiť poskytovanie úverov do domácností prostredníctvom obchodných zástupcov na Slovensku a neponúkať ďalej ani úver na účet. Provident bude naďalej poskytovať servis svojim súčasným zákazníkom a bude vyberať splátky úverov na základe zmluvných záväzkov“. Toto vyhlásenie bolo poskytnuté ako oficiálne autorizované vyhlásenie samotného žalovaného pre médiá a je zverejnené aj na webovej stránke

žalovaného, pričom z jeho obsahu je zrejmé, že ďalšia činnosť žalovaného je výrazne obmedzená výlučne len na spravovanie už poskytnutých úverov a poskytovanie servisu doterajším zákazníkom. Súd prvej inštancie mal taktiež z aktuálneho výpisu z obchodného registra žalovaného za preukázané, že žalovaný doposiaľ ako obchodná spoločnosť sice nezanikol, avšak z verejne dostupných informácií je známe, že sú pravdivé tvrdenia žalobcu, že žalovaný pozastavil a obmedzil výrazne svoju činnosť, v súčasnosti žiadne nové úvery či pôžičky neposkytuje, zrušil všetky svoje obchodné pobočky, nevykonáva svoju činnosť prostredníctvom obchodných zástupcov, ktoré skutočnosti môžu dôvodne vyvolávať v žalobcovi obavy v súvislosti s budúcim výkonom a vymožiteľnosťou jeho nároku uplatňovaného v danom spore. Žalobca predložil ako listinný dôkaz výročnú správu spoločnosti Provident Financial s.r.o. Bratislava za rok 2016, z ktorej obsahu vyplýva, že vlastné imanie žalovaného je v výrazne v záporných hodnotách, a to - 16.205.010 Eur, pričom z výpisu z obchodného registra vyplýva, že zapísaná súhrnná výška splateného vkladu spoločníkov žalovaného je len v sume 6.155.802,20 Eur, z čoho je zrejmé, že záporné vlastné imanie spoločnosti vysoko prevyšuje hodnotu základného imania spoločnosti. Už aj z tejto konštatovanej skutočnosti je možné vyvodiť dôvodnosť obáv žalobcu, že súčasná utlmená činnosť žalovaného, výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie a majetok žalovaného nedávajú dostatočnú záruku budúcej vymožiteľnosti jeho nároku, ktorý by mu bol v tomto konaní priznaný.

6. Nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému predbežne zložiť do súdnej úschovy sumu 710,- €, pokrývajúcu uplatnený nárok žalobcu (hodnota pohľadávky ku dňu podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zaokrúhlená na desiatky nahor), je dôvodné a opodstatnené. Povinnosť zložiť predbežne zábezpeku v uvedenej výške do úschovy súdu nie je v nepomere k uplatnenému nároku žalobcu a táto výška nie je spôsobilá ohroziť prípadnú podnikateľskú činnosť žalovaného. S poukazom na § 333 CSP uviedol, že neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

7. Na základe uvedeného súd prvej inštancie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

8. Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku II., ktorým súd prvej inštancie vyslovil, že predmetné neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o vydanie bezdôvodného obohatenia 122,58 € a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré je vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 4Csp/18/2018, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že predmetným uznesením súd prvej inštancie vyhovel jeho návrhu na uloženie povinnosti žalovanému zložiť do úschovy súdu peňažnú sumu vo výške 710,-- Eur, pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia, keďže konanie žalovaného vyvoláva odôvodnené obavy, že po právoplatnosti konania bude výkon rozhodnutia ohrozený pre nedostatok majetku žalovaného. Suma 710,-- Eur, ktorú má žalovaný zložiť do úschovy súdu, pozostáva z istiny a trov konania vyčíslených ku dňu podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Finančné prostriedky zložené do úschovy Okresného súdu Vranov nad Topľou budú použité na výkon rozhodnutia len v prípade, že žalovaný dobrovoľne a včas nesplní to, čo mu bude uložené právoplatným rozhodnutím, či už vo veci samej alebo vo vzťahu k trovám konania. Súdny však o výške trov konania rozhodujú uznesením po právoplatnosti konania vo veci samej. Avšak ani ku dňu právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej žalobca nebude vedieť, či žalovaný bude dobrovoľne plniť povinnosti uložené mu týmto rozhodnutím, a to nehovoriac o rozhodnutí o trovách konania, ktoré ku dňu právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej ešte nebude existovať, avšak neodkladné opatrenie už nebude trvať, a teda nárok priznaný žalobcovi právoplatným rozhodnutím nebude zabezpečený neodkladným opatrením, ktoré súd prvej inštancie v tejto veci vydal. Prax súdov pri vydávaní uznesení o trovách konania je taká, že na toto rozhodnutie účastníci konania nie zriedka čakajú niekoľko mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že ak by malo neodkladné opatrenie vydané v tejto veci trvať len do právoplatnosti vo veci samej, účel, ktorý je sledovaný týmto neodkladným opatrením nebude naplnený, t. j. výkon právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ale aj čo sa týka trov konania, bude ohrozený, resp. nemožný pre nedostatok majetku žalovaného. Neodkladné opatrenie nie je potrebné akokoľvek ohraničovať. Súdny už rozhodovali v obdobných veciach a trvanie neodkladného opatrenia nijako neobmedzili, lebo samotné konanie žalovaného po právoplatnosti rozhodnutí má vplyv na dôvodnosť trvania tohto neodkladného opatrenia. Žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia prvoinštančných a odvolacích súdov.

9. Na základe uvedeného žalobca žiadal uznesenie v ním napadnutom výroku zrušiť.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal uznesenie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

11. Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 1, 3 z. č. 160/2015 Z.z. CSP).

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Ako vyplýva z § 325 ods. 2 písm. b) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde.

13. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (§ 326 ods. 1,2 CSP).

14. Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (§ 328 ods. 1 CSP).

15. V zmysle ustanovenia § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V ustanovení § 332 ods. 1 CSP sa uvádza, že neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak .

16. Neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené (§ 333 CSP).

17. Ak bolo neodkladné opatrenie nariadené po skončení konania vo veci samej alebo ak skôr nariadené neodkladné opatrenie trvá aj po skončení konania vo veci samej, súd uznesenie o neodkladnom opatrení na návrh zruší ak a) vzhľadom na stav exekučného konania už nie je potrebné alebo b) navrhovateľ mohol podať návrh na vykonanie exekúcie, ale tak v primeranom čase neurobil (§ 338 CSP).

18. Účelom neodkladného opatrenia je úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že o právach a povinnostiach strán bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o neodkladnom opatrení, prípadne ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, súd povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej neuλοží. Všeobecný súd neodkladným opatrením upravuje pomery strán, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Neodkladné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd strán, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2M Cdo/3/2010 z 29.07.2010).

19. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujú ich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv strany a z osvedčenia porušenia týchto práv.

20. Zákonnými podmienkami na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery strán alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.. V danom prípade mal súd prvej inštancie za to, že žalobca osvedčil nevyhnutnosť okamžitej úpravy pomerov strán sporu z dôvodu existencie obavy, že budúca exekúcia nároku prípadne úspešného žalobcu bude zmarená.

21. Pokiaľ ide o výrok, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému Endepro, s.r.o. v likvidácii, so sídlom Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2, IČO 35 805 731, povinnosť pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia vo vzťahu k žalobcovi B. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX/XX, XXX XX L. V., zložiť do úschovy na Okresnom súde Vranov nad Topľou peňažnú sumu vo výške 710,-- Eur do 7 dní od doručenia tohto uznesenia, tento nebol odvolaním napadnutý, a preto sa stal právoplatným.

22. Vo vzťahu k napadnutému výroku II., ktorým súd prvej inštancie vyslovil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o vydanie bezdôvodného obohatenia 122,58 € a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré je vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 4Csp/18/2018, odvolací súd konštatuje:

23. Zo spisu vyplýva, že žalobca sa návrhom zo dňa 06.07.2018 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia vo vzťahu k žalobcovi zložiť do úschovy na Okresnom súde Vranov nad Topľou peňažnú sumu vo výške 710,- eur do 7 dní od doručenia uznesenia a priznať žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov neodkladného opatrenia v rozsahu 100 %.

24. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že u žalovaného prebieha riadený proces, ktorý typicky sprevádza ukončenie podnikateľských aktivít obchodných spoločností, a preto reálne hrozí, že do právoplatného skončenia tohto konania by už žalovaný nemusel disponovať potrebnými finančnými prostriedkami na zaplatenie pohľadávky prisúdenej úspešnému žalobcovi.

25. Z vyššie citovaných ustanovení CSP vyplýva, že zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie neodkladného opatrenia ako formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená.

26. V danej veci, ako to vyplýva z návrhu, podal žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy, že v prípade jeho úspechu v konaní bude exekúcia ohrozená.

27. Civilný sporový poriadok taxatívne upravuje v ust. § 333 zákonný dôvod zániku neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie zaniká ex lege, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené. V ostatných prípadoch o zrušení neodkladného opatrenia rozhoduje súd. Účelom je predovšetkým právna istota dotknutých subjektov v tom zmysle, že bude jednoznačne rozhodnutím súdu konštatované, že účinky neodkladného opatrenia pominuli.

28. Súd prvej inštancie napadnutým výrokom II. vymedzil čas, dokedy bude nariadené neodkladné opatrenie trvať, a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

29. Je potrebné konštatovať a súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu, že v prípade jeho úspechu v konaní vo veci samej momentom právoplatnosti rozsudku bude rozhodnuté len o nároku žalobcu na náhradu trov konania, pričom o ich výške rozhodne súdny úradník samostatným uznesením. Momentom právoplatnosti rozsudku v prípade úspechu žalobcu teda nebude možné uspokojiť nárok žalobcu aj na náhradu trov konania, keďže ich výška nebude známa. V prípade, že rozsudok nadobudne právoplatnosť, nariadené neodkladné opatrenie by zaniklo ex lege v zmysle citovaného ustanovenia § 333 CSP, no aj naďalej môže pretrvávajúť dôvodná obava, že exekúcia bude ohrozená, a teda že už nebude možné uspokojiť nárok žalobcu na náhradu trov konania. Nebolo preto na mieste trvanie neodkladného opatrenia časovo limitovať do právoplatného skončenia vo veci samej. Je potrebné uviesť, že došlo ku koncepcnej zmene trvania neodkladných opatrení, ktoré sa nemusia nevyhnutne spájať s konaniami vo veci samej. Rovnako sa upustilo od dočasnosti uvedeného inštitútu, ako to bolo upravené v predchádzajúcej právnej úprave.

30. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že odvolacie námietky žalobcu sú dôvodné, keďže súd prvej inštancie nesprávne rozhodol, pokiaľ trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Takýto postup je v zmysle úpravy obsiahnutej v CSP skôr výnimkou.

31. Preto odvolací súd uznesenie v jeho napadnutej časti podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil. Neodkladné opatrenie tak nebude trvať iba do právoplatného skončenia konania vo veci samej tak, ako to rozhodol prvoinštančný súd.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).